

N:o 56.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 21 april 1903.

— — — — Andra Kammaren den 22 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af väckta motioner om ändringar i vissa delar af inteckningslagstiftningen.

(Lagutskottets utlåtande n:o 44.)

Till Konungen.

Vid innevarande riksdag hafva enskilde motionärer väckt förslag om ändrade stadganden rörande anteckningar i inteckningsprotokoll om exekutiva åtgärder, som vidtagits med fastigheter och i fartygsregistret införda fartyg.

Enligt gällande bestämmelser skall, när utmätning skett af fast egendom eller registrerad fartyg, anteckning härom göras i inteckningsprotokollet. Å andra sidan har köpare af fastighet eller fartyg, som exekutivt försålts, rätt att under vissa villkor få i inteckningsprotokollet anmärkt, att inteckning kunnat till fullo gäldas af köpeskillingen, och genom en sådan anmärkning vinnes, att med afseende å denna inteckning verkan af anteckningen om utmätning upphäfves. De inteckningar, som antingen alldeles icke eller endast delvis kunnat af köpeskillingen gäldas, äro emellertid utan verkan, och nye ägaren kan under vissa villkor få sådana inteckningar dödade, utan att fordringshandlingarna företes i hufvudskrift. Någon anteckning i inteckningsprotokollet därom, att en inteckning

är utan verkan till följd däraf, att den ej alls eller endast delvis kunnat af köpeskillingen gäldas, är dock ej föreskrifven. Om dödning af sådan inteckning till följd af ägarens försummelse eller likgiltighet ej sker, upptages densamma sålunda fortfarande i gravationsbevis såsom gällande. Den i beviset förekommande upplysningen, att en exekutiv åtgärd vidtagits med afseende på fastigheten, utgör väl en anmaning att ej utan vidare antaga en i fastigheten meddelad inteckning för god, men beviset gifver dock ej klart besked, i hvilken mån inteckningssäkerheten fortfarande är gällande. Att detta är en stor olägenhet, ligger i öppen dag. Därest samtliga de inteckningar, hvilka genom exekutiv försäljning förlorat sin verkan, blifvit dödade, saknar anteckningen om en utmätning, som föranledt försäljningen, därefter all betydelse, men någon möjlighet att få denna anteckning borttagen finnes icke. En liknande oegentlighet, som följer af gällande bestämmelser, är, att, om anteckning skett i inteckningsprotokollet om en utmätningsåtgärd, som icke ledt till exekutiv försäljning och alltså ej haft någon inverkan på fastighetens eller fartygets inteckningar, sistnämnda förhållande i vissa fall ej får anmärkas i inteckningsprotokollet. Anteckningarna om sådana exekutiva åtgärder som de nämnda äro utan nytta, men förorsaka svårigheter och omgång vid inteckningars belånande. Med hänsyn till önskemålet af reda och säkerhet i inskrifningsväsendet rörande fastigheter och fartyg måste det dock vara en viktig uppgift att få detsamma ordnad så, att man med ledning af inskrifningarna vid hvarje tillfälle kan med säkerhet bestämma, om och i hvilken mån en inteckning i anseende till sin giltighet påverkats af en fastigheten eller fartyget öfvergången exekutiv åtgärd.

Till afhjälpan af berörda olägenheter hafva nu olika åtgärder föreslagits. Sålunda har ifrågasatts meddelande af lagbestämmelser, innefattande åläggande för myndighet, som verkställer fördelning af köpeskillning för exekutivt försåld fast egendom, att till domaren i den ort eller till rätten i den stad, där egendomen är belägen, insända uppgift på de i egendomen intecknade fordringar, hvilka antingen alldeles icke eller endast till någon del kunnat af köpeskillingen gäldas, samt skyldighet för domstol, till hvilken sådan uppgift inkommer, att därom göra anteckning i inteckningsprotokollet.

Visserligen torde genom en sådan anordning det åsyftade ändamålet icke kunna till fullo vinnas, då det väl icke är tillrådligt att göra den föreslagna anteckningen i inteckningsprotokollet, innan frågan om köpeskillningens fördelning blifvit slutligen afgjord, och särskildt i det fall, att fördelningen öfverklagas, sålunda ganska lång tid kan förflyta, under

hvilken det obehöriga användandet af inteckningshandlingarna icke vore förhindradt. Men berörda förslag synes dock vara beaktansvärdt, då de oegentligheter och missförhållanden, som äro förenade med nuvarande bestämmelser, i många fall skulle förebyggas genom den ifrågasatta anordningen.

Vidare har föreslagits, att, sedan anteckning om exekutiv åtgärd efter fastighetens eller fartygets försäljning förlorat sin giltighet, det skulle lämnas vederbörande öppet att få berörda förhållande i inteckningsprotokollet anmärkt. Närmare föreskrifter än de sålunda ifrågasatta äro dock möjligen erforderliga, i hvilka fall och under hvilka förutsättningar sådana anteckningar om utmätningsåtgärder skulle få annulleras.

Riksdagen, som anser, att något bör åtgöras i förevarande hänseenden, får alltså anhålla, att Eders Kungl. Maj:t täcktes taga i öfvervägande, om och i hvad mån ändring af förordningen angående inteckning i fast egendom den 16 juni 1875 och lagen om inteckning i fartyg den 10 maj 1901 äfvensom därmed sammanhängande författningar må kunna ske, i syfte att anteckningar i inteckningsprotokollet rörande exekutiva åtgärder skola lämna för hvarje fall tillräckliga och tillförlitliga upplysningar angående nämnda åtgärders betydelse för giltigheten af de inteckningar, som därpå kunna beröras.

Stockholm den 22 april 1903.

Med undersåtlig vördnad.
